Maidu

El **maidu** /ˈmaɪduː/,[2] també **maidu del nord-est** o **maidu de la Muntanya**, és una llengua en greu perill d'extinció del grup de les llengües maidu parlada pels maidus tradicionalment a l'est i a les muntanyes al sud de Lassen Peak i als drenatges del riu American i del riu Feather. Aquestes regions fluvials inclouen aquestrs valls a les muntanyes de Sierra Nevada al nord de Califòrnia com: Indian Valley, American Valley Butte Valley i Big Meadows. EL terme maidu també pot referir-se a les llengües emparentades konkow i nisenan.

Maidu

Májdy

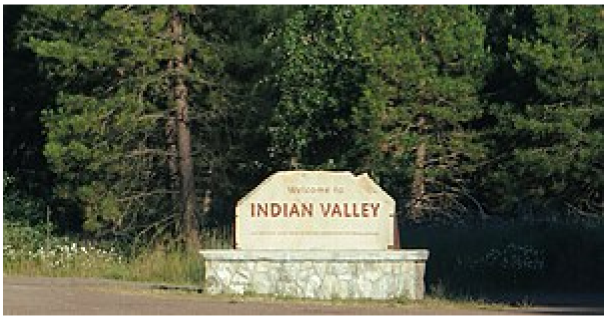

Tipus	llengua, llengua viva i llengua críticament amenaçada
Parlants	
110 (2000)[1] principalment a Califòrnia	
Parlat a	Estats Units
Autòcton de	Califòrnia
Classificació lingüística	
Llengües maidu (penutià)	
Característiques	
Nivell de vulnerabilitat	5 en perill crític
Codis	
ISO 639-2	nmu
ISO 639-3	nmu
SIL	nmu
Glottolog	nort2952 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/nort2952)
Ethnologue.com	nmu (http://www.ethnologue.com/language/nmu)
UNESCO	811 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-811.html)
IETF	nmu
Endangeredlanguages.com	4884 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/4884)

Contingut

Història
Esforços de revitalització
Fonologia
Consonants
Vocals
Referències
Bibliografia
Enllaços externs

Història

Els pobles maidus anteriors al contacte vivien en una societat dedicada a la caça i recol·lecció a parts del centre de Califòrnia. Aquests pobles vivien en una àrea al voltant del que ara s'anomena Mount Lassen, Honey Lake, Sacramento i el llac Tahoe. Parlaven llengües estretament relacionades incloent l'actual maidu, konkow i nisenan, juntament amb el chico i altres variacions extingides.

Esforços de revitalització

Farrell Cunningham, un dels més joves parlants amb fluïdesa de yamani maidu, va ensenyar "classes de llengua maidu de la muntanya a Greenville, Susanville, Nevada City id Auburn", i fou actiu amb el Teatre Maidu a Nevada City, fins a la seva mort l'11 d'agost de 2013, a l'edat de 37 anys.[3] Altres parlants restants

podien pertànyer a la ranxeria Berry Creek d'indis maidu.[4] S'han fet actius esforços de revitalització de l'idioma en curs des de 2004.[5] Pel 2011 hom podia rebre classes en maidu al comtat de Nevada (Califòrnia).[6][7]

Fonologia

Notació: en la discussió fonològica, els símbols fonètics són tancats en barres / /, els al·lòfons en claudàtors [ ], mentre que els símbols entre parèntesis ( ) representen ortografia no IPA.

Consonants

El maidu té divuit fonemes consonàntics. Les consonants que s'enumeren a continuació són del sistema de transcripció utilitzat per Shipley. La transcripció IPA equivalent apareix entre parèntesis quan és diferent de l'ortografia de Shipley.

		Labial	Alveolar	Palatal	Velar	Glotal
Oclusiva	plana	p	t	c [tʃ]	k	ʔ
	ejectiva	pʼ	tʼ	cʼ [tʃʼ]	kʼ	
	sonora	b [ɓ]	d [ɗ]			
Fricativa	sorda		s			h
Nasal	plana	m	n			
Aproximant	plana	w	l	j		

En els anys 1950 i 1960, els parlants de major edat conservaven les oclusives palatals sordes /c, c'/ on els parlants més joves utilitzen les innovadores africades palatals /tʃ, tʃʼ/, potser manllevades de l'anglès. (Shipley 1964)

La notació /j/ representa una semivocal palatal, el mateix que es pronuncia *y* en anglès *yes*. Les oclusives sonores (b, d) són implosives, però no contrasten amb les oclusives sonores simples.

Abans de les oclusives velars /k, k'/, /m/ es pronuncia com [ŋ].

Vocals

Hi ha sis fonemes vocals en maidu. Una vegada més, la carta mostra el sistema ortogràfic usat per Shipley.

	Anterior	Central	Posterior
Alta	i	y [ɨ]	u
Mitjana	e		o
Baixa		a	

Referències

1. Cens dels Estats Units del 2000 (http://www.mla.org/map_data_results&mode=lang_tops&SRVY_YEAR=2000&lang_id=867)

2. Laurie Bauer, 2007, *The Linguistics Student's Handbook*, Edinburgh
3. Little, Jane Braxton. «Maidu Traditionalist and Language Instructor Farrell Cunningham Passes (http://indiancountrytodaymedianetwork.com/2013/08/20/maidu-traditionalist-and-language-instructor-farrell-cunningham-passes-150960)». *Indian Country Today Media Network*, 20-08-2013. [Consulta: 22 agost 2013].
4. De Brotherton, Annette. Concow Language. (http://evokinglanguage.blogspot.com/2007/08/concow-language-annette-de-brotherton.html) *Konkow We'wejbo'sis Project 2007-2011.* 21 Aug 2007 (retrieved 24 Feb 2009)
5. Slater, Dashka «Keepers of a Lost Language. An 82-year-old linguist and his young protégé are among the last speakers of a native California language -- and its final chance. (http://www.motherjones.com/politics/2004/07/keepers-lost-language)». *Mother Jones* [Consulta: 19 juliol 2012].
6. «Keeping mountain Maidu language alive. A group of students learn the mountain Maidu language from Farrell Cunningham in Nevada County. Video by Hector Amezcua (http://videos.sacbee.com/vmix_hosted_apps/p/media?id=4537703)». *Sacramento Bee* [Consulta: 19 juliol 2012].
7. «Maidu Storytelling: A Beautiful Language, A Haunting Evening (http://bobyehling.wordpress.com/2011/01/30/maidu-storytelling-a-beautiful-language-a-haunting-evening/)». *Word Journeys: The Blog*, 30-01-2011. [Consulta: 19 juliol 2012].

Bibliografia

- Campbell, Lyle. (1997). *American Indian languages: The historical linguistics of Native America*. New York: Oxford University Press. ISBN 0-19-509427-1.
- Heizer, Robert F. (1966). *Languages, territories, and names of California Indian tribes*.
- Mithun, Marianne. (1999). *The languages of Native North America*. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 0-521-23228-7 (hbk); ISBN 0-521-29875-X.
- Shipley, William F. (1964). *Maidu Grammar*. Berkeley: University of California Press.

Enllaços externs

- Maidu (http://linguistics.berkeley.edu/~survey/languages/maidu.php) al Survey of California and Other Indian Languages
- Maidu Indian Language (Maidun, Nisenan, Konkow) (http://www.native-languages.org/maidu.htm)
- OLAC resources in and about the Northeast Maidu language (http://www.language-archives.org/language/)
- Maidu (http://cla.berkeley.edu/language/562?tab=items&drestriction=all), California Language Archive
- Maidu, An Illustrative Sketch (http://www.archive.org/stream/maiduanillustra00dixogoog#page/n6/mode/2up)
- Bibliografia maidu (http://www.mip.berkeley.edu/cilc/bibs/maidu.html)
- Lèxic bàsic maidu al Global Lexicostatistical Database (http://starling.rinet.ru/cgi-bin/response.cgi?root=new100&morpho=0&basename=new100\pen\mai&limit=-1)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Maidu&oldid=22957304»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 20 març 2020 a les 03:16.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.